

Še nekaj o desetku.

V članek: »Slovensko ljudsko stranko hvali njen program«, objavljen v zadnji številki »Slov. Gospodarja«, sta se vrinili dve neljubi tiskovni pomoti. Tam, kjer pišemo o desetku, se mora staveti: »... posestva pod 50.000 Din (200.000 kron) so prosta desetka«, glasiti pravilno tako-le: »Posestva pod 150.000 Din (600.000 kron) čiste vrednosti so prosta desetka, ako otroci prevzamejo posestvo po umrlih starih, ali stariši po umrlih otrocih (prvo koleno). — Med živimi ta ugodnost ne velja.

To določilo je zapopadeno v finančnem zakonu 1927-28, člen 89, odstake III. Da si bomo na jasnem ponavljamo še enkrat, da so desetka prosta samo tista posestva pod čisto vrednostjo 150.000 Din in sicer le v slučaju, če otroci prevzamejo posestvo po umrlih starih ali stariši po umrlih otrocih. V toliko popravljamo pomoto v zadnjem »Gospodarju«, da ne bo kdo napačno poučen. Med živimi torej ne velja prostost desetke. Po umrlih v prvem kolenu pa ne pri čisti vrednosti 50.000 Din, ampak že pri 150.000 Din. Ponavljamo pa še enkrat, da je znižanje desetke lep uspeh poslancev SLS. V Sloveniji bo ostalo na leto precej milijonov dinarjev, ker je desetak pri nepremičninah znižan od 6 na 4% in pri premičninah od 2 na 1%. Znižani desetak velja od 1. aprila 1927 naprej.

Požigalec, ki se krega nad gasilci.

Malopridnež zažge ponoči hišo, se skriva za grmovje in čaka. Ko pridejo gasilci — ker je ponoči, se zgodi to malo bolj pozno — pa zleze hudobni požigalec iz svojega skriva-lišča in prične gasilce oštevati, zakaj so tako pozno prišli, da ne znajo gasiti itd. itd. Kaj bi rekli čitatelji k temu? Na nekem shodu so ljudje odgovorili na to vprašanje: Na ogenj ž njim, ker drugega tak hudoben človek ne zasluži.

Taki požigalci so pri nas samostojni demokrati. Zažgali so nam s svojo nesrečno politiko srečo in blagostanje slovenske hiše! Samostojni demokrati so glasovali za uvedbo delavskega davka, glasovali so za vojaški zakon l. 1923, kateri predvideva tudi »vojnice«, nov vojaški davek. In sedaj kričijo po shodih, v »Jutru«, »Domovini« in drugih listih, češ, Slovenska ljudska stranka je vsega tega kriva. Ponavljamo še enkrat, da naša stranka po svojih poslancih ni glasovala ne za nesrečni centralizem, ne za vojaški zakon, ne za »vojnice«, ne za delavski in druge nove davke. Vse te grehe imajo na sebi samostojni demokrati in samostojneži! To so požigalci, ki se sedaj skrivajo in izza grma psujejo našo stranko, ki je vedno bila in bode proti krivičnim davkom.

Volilci! Zgrabite požigalce samostojne demokrate in samostojneže-radičevce ter ob volitvah s kroglicami v rokah obračunajte ž njimi, kakor zaslužijo.

Nobene kroglice požigalcem! Slovenci, volimo samo našo braniteljico: Slovensko ljudsko stranko!

Vse kroglice v prvo skrinjico!

In mi, invalidi!

Sredi volilnega boja smo. Povsod se sklicujejo shodi vseh strank in stranic poštenih in onih, ki pred volitvami zlate gradove ponujajo, po volitvah se nam pa smeji. Veliko se govori in obeta na shodih, po časopisih itd., toda, ali je pa tudi vse to verjetno, kar slišimo in kar čitamo? Ne! Čemu nam prazne fraze, čemu očarujoče obljube, ko pa se po volitvah razblini vse v nič.

Tovariši-invalidi! Ne fraze in ne prazne obljube nam ne bodo nič koristile; mi sami si moramo pomagati! Od nas samih je odvisno, kakšna bo naša bodočnost. Ne zamudimo torej te priložnosti, kajti čas poteka hitro, a mi, ali smo se že odločili, koga bomo volili?

Vsi stanovi se zavedajo, kolike važnosti so volitve v narodno skupščino dne 11. septembra t. l., a mi, se li tudi mi tega zavedamo? Smo mi tudi pripravljeni, odrezati sebi

dne 11. septembra večji in lepši kos kruha kot smo ga imeli do sedaj?

Tovariši! Kaj lepi govori na shodih in gnilo bahanje raznih laži-prijateljev esdeesarjev, radičevcev in drugih pritlikavcev; dejanja in program Slovenske ljudske stranke govorijo in nam kažejo našo pot v bodočnost! Ne verjemo nikomur in ne slepimo se sami, kajti edina resnica je, da je le SLS stranka, ki bo imela v bodoče našo usodo v rokah. Ona nam bo mogla, pa tudi hotela pomagati. Zato je pa tudi naša sveta dolžnost, da ji zaupamo, da ji tudi mi pripomočemo do sijajne zmage dne 11. septembra!

SLS je stranka za vse stanovce; je poštena, in njen voditelj d. dr. Korošec je naš najboljši politik. Kako pa SDS, ali je tudi ta poštena? Ne! To je stranka kapitalistov, ki bi nas najraje utopila v žlici vode. SDS je nepoštena, absolutistična, protislovenska! SDS ni za nas! In Radič? Mar naj se njemu prodamo? Ne, nikoli! Komedijanti niso za nas! In socialistične stranke? Tudi ne! Te so premajhne, brez pomena in brez moči!

Tovariši! Za nas je edino Slovenska ljudska stranka! Dne 11. septembra vsi na volišče in vsi za našo pošteno, močno in ugledno SLS! Tu je naše mesto!

Vojni invalid.

Radičevo geslo: Kmet — kmeta ubij!

Radič se rad baha, kako je človekoljuben, kako je za popolno svobodo, posebno kadar so volitve. A kaj je storil letos? Organiziral je po Hrvaškem radičevsko orjuno, ki se imenuje »Čeka«. Ta Čeka ima povelje, da z nasiljem prežene vse, kar ni njihovega, da pristaše drugih strank napada ter jih s pretepom prestraši nastopati zoper Radiča. Tako je delala nekoč Orjuna za demokrate, tako dela sedaj radičevska Čeka za Radiča. Je pa to zadnje sredstvo, za katero kak politik zagrabi. In če je to tista blažena republika, ki jo je Radič tako gonil, potem jo naj le na Hrvaškem obdrži.

Radičevska »Čeka« deluje.

Radičevska pretepaška banda je v zadnjem času proti našim pristašem že marsikje nastopila z nasiljem. Dne 15. avgusta je v Križovljanih taka banda s kamenjem napadla zaupni sestanek naših mož. Na vsak način je hotela ubiti g. Šimraka in kmeta Borančiča. Dne 17. avgusta je v vasi Rudišci navalila v hiše naših somišljenikov ter tamkaj prete-pavala celo ženske in otroke in jih mnogo težko ranila. V vasi Zoretici so našega kmeta Kukuljana s kamenjem pobili, da je v nezvesti obležal sredi vasi. To so le prva poročila radičevskih nasilij, iz oddaljenih krajev jih še nismo prejeli.

Radičevca — ubila kmeta.

Najstrašnejši zločin pa sta izvršila dva radičevca Rustan in Miendaj nad našim pristašem kmetom Talanom v vasi Čučerju pri Zagrebu. V nedeljo, 21. avgusta je šel kmet Talan od službe božje v trgovino. Že tam sta ga napadla. Talan se je hotel izogniti in je šel v gostilno. Prišla sta za njim. Hotela sta ga prisiliti, da kliče: »Živel Radič! On je klical: »Živela hrvatska pučka stranka.« In tedaj sta kmeta Rustan in Miendaj zgrabila Talana, sta ga vrgla na tla, eden je stisnil glavo na tla, drugi pa mu je zasukal noge nazaj tako, da sta jih zavezala na vratu. Tako zvitega v klopčič sta zakotalila po stopnicah gostilne na cesto, kjer sta ga pustila ležati. Kdaj je umrl, se natančno ni moglo dognati. Strla sta mu hrbtnico in to je imelo za posledico — smrt. Tako je radičevska »Čeka« ubila svojega sosedo in tovariša kmeta Talana. V vsej državi se razpravlja o tem strašnem dogodku. Dr. Korošec je v Beogradu pri vladi zahteval, da odločno nastopi zoper organizirano radičevsko bando.

Ne voli Radiča, sicer se prime kri tega kmeta-mučenika tvoje roke!

Za taka nasilstva ne odgovarja samo tisti, ki ga je izvršil, ampak tudi tisti, ki je dotičnega nahujskal. To je predvsem ono vodstvo Radičeve stranke, ki je poslalo svojim

Shodi g. dr. Korošca so dokazali, da stoji stvar SLS na Štajerskem trdno ter pri volitvah ni bojazni, da ne bi dosegla odločujočo zmago.

Dr. Hohnjec govori v četrtek, 8. septembra (na praznik Marijinega rojstva) pri Sv. Juriju ob Ščavnici na shodu po rani sv. maši.

Dr. Hohnjec je imel v nedeljo, 28. avgusta, dva volilna shoda, v Zrečah in pri Sv. Kunigundi na Pohorju, ki sta bila prav dobro obiskana ter sta najlepše uspela. Pri Sv. Kunigundi je vodil shod ter govoril Jurij Orož iz Zreč, član okrajne organizacije SLS za konjiški okraj.

Shodi SLS v konjiškem okraju: v nedeljo, 4. septembra, po rani sv. maši v Žičah, potem po sv. maši v Špi-taliču, na obeh govori narodni poslanec dr. Hohnjec; 4. septembra po rani sv. maši v Čadramu, kjer govori urednik Januš Golec iz Maribora, in na Prihovi tudi po rani sv. maši, kjer govori oblastni poslanec Matija Napotnik; v četrtek, 8. septembra (na Marijin praznik) na Kobilju zjutraj po cerkvenem opraviilu, govori oblastni poslanec Matija Napotnik.

Rošpoh pri Mariboru. Volilci iz celega Rošpoha ste povabljeni, da pridete v nedeljo, dne 4. septembra, popoldne ob treh v hišo župana g. Hauptmana na volilni shod, kate-rega priredi poslanec Franjo Žebot. Pridite tudi sosedil!

Spodnji Porčič. Pri posestniku Janezu Gungl bo volilni shod SLS n. apraznik dne 8. t. m. ob dveh popoldne. Govorita poslanca Žebot in Supanič. Povabljeni volilci iz Porčiča, Spodnjega in Zgornjega, od Sv. Trojice ter iz Zervajcev.

Sv. Peter pri Mariboru. Shod SLS v nedeljo, dne 28. avgusta, se je pričel že zjutraj pol sedmih. Udeležba je bila zelo lepa. Predsedoval je g. župan Fluher, a govoril je g. poslanec Žebot. Govor smo vsi odobravalji, posebno še oni del, ko nam je razkril pogubonosne posledice social-demokratske hujskarije. Letos se bodo kroglice za našo stranko pri Sv. Petru pomnožile.

Volilni shodi v okraju Maribor desni breg se vršijo v nedeljo, dne 4. septembra, v Polčnanah po rani maši pred cerkvijo; govornik oblastni poslanec in odbornik g. Marko Kranjc; v Makolah po rani sv. maši pred cerkvijo in v Studenicah popoldne po večernicah; poročila na obeh shodih narodni poslanec Štefan Falež in drugi.

taka navodila. Odgovarja pa za take zločine tudi tisti, ki podpira tako bando, ki voli Radičevo stranko. Kakor bi bilo sramotno, če bi kdo volil orjunaško demokratsko stranko, enako je za poštenega kmeta, pa naj je bil do zdaj še tako prepričan radičevce, danes nemogoče, da bi še volil Radiča, da bi podpiral tiste, ki hočejo, ne sloge, ampak pobijanje med kmeti. Po pravici lahko trdimo: Kdorkoli bo spustil kroglico v Radičevo skrinjico, njegove roke in duše se bo prišla kri tega nedolžnega kmeta-mučenika!

Volilne skrinjice.

Zakaj je osem volilnih skrinjic?

Oni, ki nočejo Sloveniji dobro, oni, ki se bojijo močne Slovenije, so napravili tako, da imamo osem skrinjic, da bi se slovenski narod razcepil na osem strani, potem bi bilo — lahko »delati«, zaradiati nad nami. Tisti, ki so postavili volilne skrinjice, pa nimajo svojih pristašev med ljudstvom, so rekli, da je naš kmet neumen, da mu bodo nekaj obljubili, pa bo volil ta v to, oni v drugo skrinjico. Razcepljenost hočejo, zato so nastavili toliko skrinjic. A naš kmet se ne bo dal vjeti v to past! On dobro pozna te skrinjice in ve, kaj je v njih skritega.

I. je naša, SLS.

Kdor hoče, da bo v državi red in pravičnost, da bo med stanovi vzajemnost in sodelovanje, da bo Slovenija prenehala biti pastorka v državi, bo volil v I. skrinjico. SLS bo po volitvah v vladi. Čim močnejša bo, tem bolje bo za Slovenijo, ki bo na ta način imela več vpliva v vladi!

II. je krvava Radičeva kiša.

oškropljena je s krvjo nedolžnega kmeta-mučenika Talana iz Čučerja pri Zagrebu. Če hočete republiko, v kateri te bodo na cesti kamenjali, ponoči udarili v tvojo hišo in ti pretepali ženo in otroke, potem boš volil v to skrinjico! Sam si boš pripravil svojo sramoto in svoj težak položaj.

III. skrinjica: kupljena, neslovenska, slabo-gospodarska stranka.

Ta nosi sicer ime: Združena slovenska gospodarska lista. A je Urek dobil nekaj »obljube«, da je uskočil sem. In drugi menda tudi. Torej je kupljena in ne združena lista. Slovenska ni, ker slovenski narod taji. Gospodarska ni, ker je napravila do 50 milijonov dinarjev slovenskih vlog v Slaven-ski banki, ker je povzročala strašno davčno izžemanje Slo-venije. Kdo Slovencev naj voli v tako skrinjico? Volil bi proti sebi in svojim!

IV. Nemci.

Slovenci smo in svojega naroda tajili ne bomo. Oni Nemci pa, ki žive med nami, najbolje napravijo, da so lepo mirni in se nam pridružijo, sicer se naj le sami borijo, kakor hočejo! —

V. Radikali.

Ni treba Slovincu iskati mesta v Radičevi hrvaški stranki in tudi ne v katerikoli srbski politični stranki. Slo-venci se združimo v svoji Slovenski ljudski stranki in potem sodelujemo s poštenimi radikali! —

VI. Socialisti.

Kdor hoče vojsko, hudo vojsko med stanovi, ki ne tra-ja le eno leto ali pet, ampak vse tvoje življenje, ta podpira te zaslepljene ljudi, ki sejejo sovraštvo med stanovi. Kdor voli te, sam ustvarja svoje sovražnike in si zažiga streho nad glavo. —

VII. Komunisti.

Njih geslo poznamo: Kar je tvoje, je moje, kar je moje, tebe nič ne briga! Njih politična zlahta je napravila revolucijo na Dunaju. Njih politična zlahta so boljševiški strici v Rusiji. Ne stopaj v to zlahto in ne voli v to skrinjico! —

VIII. Zagorski.

Lepa je naša pesem: »Zagorski zvonovi prav lepo po-jo.« Ko bi ta človek vsaj zvon imel, da bi se kaj o njem sli-šalo. Če si pozabil dati kroglico v prvo skrinjico, nesi jo sko-zi in ne izpusti je v zadnjo, ampak zahtevaj, da smeš še en-krat od začetka voliti! In zdaj spusti v prvo!

Poročila S. L. S.

VBLIČASTNA ZBOROVANJA DR. KOROŠCA V PRLE-KIJI, PREKMURJU IN V MARIBORU.

Preteklo nedeljo je zboroval g. dr. Korošec v središču Prlekije, v Ljutomeru, in popoldan nato v Črensovcih v Prekmurju. Oba shoda sta bila pravi manifestaciji naših Prlekcev in Prekmurcev za Slovensko ljudsko stranko. — Shoda v Ljutomeru se je udeležilo nad 3000 ljudi, shoda v Črensovcih pa nad 2500.

Nasprotniki so s vsemi silami delali, da bi naše ljud-stvo ohranili, da ne bi dospelo poslušati dr. Korošca. Zelo značilno je n. pr., da so bile ure vseh postaj od Radgone in Murske Sobotе do Ljutomera v nedeljo kar naenkrat za 10 minut spredaj od običajnega časa, tako da je na stotine ljudi iz Gornjega Murskega polja zamudilo vlak ter se ni-so mogli shoda udeležiti. Za to zadevo se bomo še zanimali ter jo hočemo razčistiti.

Shod v Ljutomeru se je vršil po službi božji na Glav-nem trgu. Otvoril ga je podpredsednik oblastne skupščine g. Jakob Rajh. Nato je govoril z odra, ki je bil ovit v zelce-nje, cvetje in okrašen z zastavami, g. dr. Korošec. Go-voril je najprej o novi zunanji politiki, ki hodi vedno bolj v pravo, kakor ga je že od nekdanj zagovarjala SLS. Nato je v glavnih obrisih začrtal našo notranjo politiko, dotak-nil se sedanjega volilnega boja, omenil strašno nasilje ra-dičevcev, ki ubijajo svoje politične nasprotnike. Njegov go-vor je bil čisto prekinjen z navdušenimi vzkliki, ko pa je končal je zavrešalo gromovito odobravanje.

Na shodu v Črensovcih, v domači župniji poslanca g. Klekla, je dr. Korošec zopet govoril na velikanskem sho-du. Prekmurci so za Slovensko ljudsko stranko silno nav-dušeni in bo dobila v Prekmurju večino glasov.

Silno veličastno je izpadel tudi dr. Korošecv shod v pondeljek v Mariboru. Dvorana Zdržene gospodarske banke je bila nabito polna, ljudje so stali na stopnicah, pred vrati in na dvorišču pod okni. Bilo je nad 1500 poslu-politik. Zborovalci so silno navdušeno pozdravljali g. dr. šalec — toliko jih v Mariboru ni imel na shodu še noben Korošca, dr. Leskovarja in poslanca Žebota. Zelo so se pa osmešili socialisti, ki so skušali napraviti par medklicev, pa jih je dr. Korošec tako zavrnil, da se jim je vse smejala.

Spodnja Sv. Kungota. Poslanec in naš kandidat g. Fr. Žebot je prišel v nedeljo, dne 28. avgusta, k nam in nam je poročal o zanimivih stvareh. Posebno smo pozorno po-slušali, kako se dela od strani naše stranke na to, da bi se doseglo prijateljsko razmerje z našo sosedinjo Avstrijo in z drugimi državami na severu. Za nas je to zelo velike važ-nosti. Če se bo odprla meja za našo živino, vino in sadje, bo to boljše za kmeta, pa tudi za delavca, ker bode prišlo več denarja med ljudi. Kungovčani smo obljubili, da bomo šli dne 11. septembra vsi volit prvo skrinjico. Volilci iz Rošpoha volimo v Kamnici. Prihodnjo nedeljo popoldne ob treh pride poslanec Žebot k g. županu Hauptmanu na zborovanje. Pojdimo vsi na shod!

St. Ilj v Slov. gor. Pri nas je dne 28. avgusta govoril na volilnem shodu SLS predsednik oblastne skupščine g. dr. Leskovar. Z zanimanjem je ljudstvo poslušalo njegov govor o važnosti volitev. Predsednik g. Thaler je pozval vse volilce, da vsi do zadnjega gredo na volišče za našega domačina.

Cirknica pri Pesnici. V nedeljo, dne 28. avgusta, pop., se je tukaj vršila prava slovesnost naše stranke. Prišli so iz štirih župnij volilci na zborovanje, ki ga je sklical naš kandidat g. Žebot. Poleg njega sta nas obiskala še tudi oblastna odbornika g. dr. Veble in g. Supanič. Govore smo poslušali s posebno pozornostjo. Navdušeno je za SLS go-voril še obrtnik g. Martin Rozman. Tudi železničarji so sklenili, da bodo vse volili SLS. Volilci v tem kraju smo posebno hvaležni naši stranki, da nam je po poslancu g. Žebotu in gerentu okrajnega zastopa g. dr. Vebletu dose-gla in omogočila zgradbo novega železniškega postajališča v Cirknici. Kaj bomo mi volili tuje, ki naših domačih raz-mer ne poznajo. Radič naj ostane v Zagrebu, Pivko pri So-kolih ter naj piše še več, kako je na fronti pomagal Italija-nom. Rdečih socialistov pa že celo ne maramo, ker noče-mo, da bi nam ti gospodarili, saj vemo, kaj so nedavno po-čenjali na Dunaju. Shod je zelo dobro in spretno vodil naš župan g. Vičman. Sentiljski pevski zbor je povečal lepo na-rodno slavnost s petjem.

Jarenina. Oblastna odbornika gg. Supanič in dr. Veble sta dne 28. avgusta priredila tukaj volilni shod. Jareninčani bomo zopet po stari naši navadi volili našo SLS, za ka-tero letos prijatelj Gungl agitira s svojo vihravostjo. Po-zvan, še niti z besedico ni upal hvaliti »Radičeve torbe«.